

○ Bønder handler ind i det lokale byggemarked i en ensomt beliggende landsby.

○ Man skal ikke lide af højdeskræk for at være chauffør på et læs som dette.

○ Fru Glass-Køhler shopper lokalproduceret honning. Vognen i baggrunden er en af de 86 vi tæller til den dag.

○ Marius og Eskil med ejeren af skindbutikken. Det var helt afgørende for prisen, at køberen var en 11-årig. Hun var mindst lige så glad som drengene.

Ingen skriver fra Iasi

For to år siden besøgte min dengang 9-årige søn og jeg turistbyen Brasov nord for Bukarest og Draculas borg Bran i Transsylvanien. Nu er vi, fru og jeg, og to drenge på vej til den u-turistede by Iasi i Rumæniens nordøstlige del

AF HENRIK KØHLER
redaktion@mja.dk

Iasi (udtales: Jash) ligger tæt på republikken Moldova, på den anden side af floden Prut!

Området er valgt på grund af billige flybilletter og fordi vi endnu ikke har besøgt den del af Rumænien.

Klokken er to timer efter midnat, da vi skruler ned af en yderst smal, uoplyst, stejl og ujævn vej. Alle p-pladser og kantsten i området er optaget, så vi sætter udlejningsbilen her og håber på, at de som skal forbi, ikke vil ramle ind i den.

Da vi stiger ud, starter et kobbel af gående hunde tæt ved os og samtidig i hele nabolaget. Nu må alle være vågne. Der er ikke en levende sjæl er at se, men en lidt vådkold skummel stemning af slidt storby. Koden der skal åbne døren til opgangen fungerer ikke. Heldigvis kommer der to kvinder som skal ud af bygningen og vi smutter med ind. Så er det bare at komme til køjs, så vi kan indtage byen i morgen.

Dag et er præget af rekreation og tiltrængt siesta, men vi er naturligvis ude at sondere lidt i vores kvarter. Der er et supermarked lige ved siden af. De har udmærket rumænsk rødvin og gedeost.

Så langt så godt. Ellers er kvarteret præget af 3-4 etagers boligkareer, bilværksteder og butikker med byggematerialer. Det kunne godt være mere charmerende.

Udendørs folklore

Min gode kontakt Alisa i Ålborg, som er formand for dansk-rumænsk venskabsforening, har sat os i forbindelse med 23-årige Raluca, der læser til læge og leder et kor.

Hun har planlagt at vi skal ud i hendes bydel og opleve et folklorearangement fra en udendørs scene. Kl. 17 begynder folk at stimle sammen. Musikken er præ-indspillet og en ca. syv-årig pige i folkedragt lægger ud med et par sange. Efter at en trup i folkedragter har sunget og danset, kommer en landskendt sangerinde på scenen. Hun har greb om situationen og et stort smil på det meste af tiden. Så er der kædedans. Kæden udvides løbende og man danser

pardans inde i midten. Hvor er det egentlig frisk, at man bare gir den fuld gas her midt på fortovet.

Vi fejrer Moldovas beskytter

Følgende dag tager vi drengene med i adventure park. De sidste par kilometer ud af byen er vejen hullet og stenet, så vi må køre i gå-tempo for ikke at skrabe bunden af bilen for ofte.

En ung instruktør hjælper med karabinhager og hjelme og viser os til rette med hvordan man kommer rundt. Sikkerheden er i top, ja faktisk følger han os rundt på banen i de forskellige niveauer. Flere steder kurer man 30 – 40 meter og lander på en platform midt på et træ. Det er temmelig udfordrende, men de to drenge har en fantastisk formiddag.

De har set frem til denne ferie fra den dag vi gav dem bud'et. Eskil har to små søstre. Marius har fire storesøstre. Nu er det den drengetur uden et eneste H&M besøg og uden at skulle tidligt i seng. Min kone må finde sig i at slå brættet ned på toiletet i lejligheden flere gange om dagen.

Den 14. fejrer man St. Parascheva, der regnes som Moldovas beskytter. Den her ende af Rumænien hedder Moldova, men har ikke noget at gøre med nabolandet, - republikken Moldova.

Folk er kommet langvejs fra. Man aflægger visit i nogle af Iasis 100 kirker, hvoraf flere ligger på stribe her i centrum. Præster og nonner i forskellig mundering ses overalt. Det er en festdag og de der har råd spiser på restaurant og drikker øl til. Fra en række intermistiske boder sælges souvenirs og kunsthåndværk, herunder pels-, strik- og skindvarer.

Følgende dag går turen mod nordøst, hvor vi skal se, om vi kan krydse floden Prut og besøge republikken Moldova. Vejene er ret slidte og flere ender blindt i retning mod grænsen. Da vi kommer til den eneste grænseovergang i miles omkreds ved landsbyen Sculeni, sætter vi bilen og spørger den unge grænsevagt om det er muligt at gå over grænsen. Desværre nej. Udlejningsbilen må heller ikke køre over.

Det ved vi fra udlejningsselskabet, så vi vælger at sondere lidt i den

lille flække Sculeni, der er delt af grænsen.

Mange af husene har smukke og fantasifulde vinduespartier, spir og havestuer af træ og zinkplader. Man er ikke bange for at bruge skræppe blå og grønne nuancer, - heller ikke til plankeværk. Vi har, hver især oddset, på hvor mange hestevogne vi møder denne dag.

Jeg forsøger at forklare ejeren af en butik, vi besøger, at man af og til kunne se en hestevogn i landbruget, da jeg var barn. Nu er der ingen. Det er derfor vi står og måber. Han ligner en der forstår. Nu bliver jeg trukket ind ad en port og skal smage hans hjemmelavede vin af et lille brugt plasticglas. Først tror jeg det er tuica, blommebrændevin, som næsten alle brænder derhjemme, men det minder mest om tynd rosévin. Så skal drengene smage valnødder. Vi står lige under et stort valnødetræ. Straks får de en spand fuld af nødder til at tage med. Manden henter sine to drenge på ca. 8 – 9 år og vi får taget et familiebillede. Han presser på for at jeg skal tage en dunk vin med, men jeg afslår, selv om det er lidt uheldigt. Jeg vil ikke få det drukket, men hvor er det smukt og betænksomt. Sådanne oplevelser med lokale gør dagen uforglemmelig. Mon ikke de fleste danskere ville holde lav profil, hvis der ankom en flok rumænere og tog billeder af dem og talte volapyk.

Et ræveskind til spotpris

På vej ud af byen kører vi forbi den lokale fodboldbane som er en flad mark. Når vi kan se det er en bane, skyldes det en tribune, der er ca. dobbelt så stor som saunabænken i en svømmehal. Den står ensom og forladt og stritter midt på den ene langside.

Vi når at tælle 30 hestevogne i forskellige udgaver på en halv dags køretur, men også store flokke af får og geder. Tirsdag er der stadig efterdønninger af St. Paraschevas dag. Fra mindst 50 boder sælges nogenlunde det samme, nemlig: Pelse, læderjakker, skindhuer, sutsko, læderkasketter. Vi finder en sølvvræv til godt 450.- kr. Manden godtager ikke mit bud, der er noget lavere, for det går op for ham, at det er en

○ Kulturpaladset tager sig vældig imponant ud. Det rummer forskellige museer.

○ Beboerne i denne lejlighed skulle måske have haft en kolonihave i stedet..

souvenir til drengen. Så kalder han på svigermor, der står et par skridt væk og forklarer situationen. Hun stikker i et stort smil og accepterer straks. Vi får taget et billede med den storsmilende butikschef, ræven og de to drenge. Fra nogle store madboder sælges grillmad og fritter. Tæt herved er et bord fri.

Ved nabobordet er en romafamilie på syv-otte personer i gang med et party af dimensioner. Der ryges, drikkes og spises og det går ikke stille for sig. Det at skilte med sin velstand og vise sig frem, er tydeligvis en vigtig del. En mand med en stor hat er hovedpersonen. Lidt efter forlader de bordet med affald, mad og halvfulde ølglasser.

Den følgende dag er vi af sted på dagstur nordpå for at se nogle bemalede klostre som er unesco-udnævnte. Vi standser ved et gigantisk udendørs marked, midt på en mark. Her er tøj, bil-reservedele, vvs-udstyr og deslige. Varerne er kedelige, men folk smiler venligt og solen skinner fra en blå himmel. Hestevogne

passerer forbi. Vi har allerede slået rekorden på 30 fra forleden.

Vejene er for det meste rimelig landevejsstandard, men pludselig er det støv, sten og store huller, som man ikke ved hvornår ophører. Der er ingen motorveje i den østlige ende af Rumænien. Landskabet består af store træløse kuperede græsarealer med fåre- og gedeflokkede, afløst af små landsbyer med storkereder øverst på telefonpælene. Først midt på eftermiddagen er vi fremme ved de berømte bemalede klostre. En stribe souvenirbutikker indikerer, at vi er i turist land, men her er ingen turister, bortset fra os. Vi besøger to af klostrene, som er ganske flotte, men det er trods alt de små oplevelser i løbet af dagen, der sætter sig i erindringen.

Stort sigøjnerpalads

Kort tid før mørket falder på passerer vi landsbyen Grajduri. Min kone spotter et kæmpestort sigøjnerpalads med overdrevne spir og gesims på taget. Det er en del leben

på fortovet ud for. Det er her en af de helt store roma-konger residerer. Det er en form for dynasti hvor man skifter med sin overflod såvel indbyrdes, som over for omverdenen. Vi overvejer at kort øjeblik at vende om og tage et par billeder, men vi har ikke lige modet til det. De sidste par timers kørsel foregår i mørke. Det kræver fuld opmærksomhed for ikke at kolliderede med gående og langsomt kørende trafik.

Vi lander på 86 hestevogne ved dagens slutning.

Aftensmaden består af rumænske småretter som vi køber i delikatesen i et supermarked.

Vi har en tradition for at sende postkort hjem til en håndfuld familie og venner, men vi har ikke fundet nogen endnu. Måske har ingen af de få turister behov for at skrive hjem. Vi har allerede efter tre dage oplevet så meget, at der er rigeligt at skrive hjem om. I stedet køber vi nogle blå tillykke-kort med glimmer og en uforståelig tekst. Det er jo tanken der tæller

○ Præster fra det meste af Rumænien er draget til Iasi og fungerer som guides for deres sognebørn.

○ Der dances virkelig igennem på fliserne foran friluftsscenen.

○ Købmanden er den eneste butik i miles omkreds. Varesortimentet er ualmindeligt mangfoldigt.

○ Bemalet Unesco-udnævnt kloster i det nordøstlige Rumænien. Det store udhæng beskytter de smukke vægmalerier.